

PRIROČNIK ZA BODOČE ČLANE ŠPORTNEGA STRELSKEGA DRUŠTVA BURJA

1. UVOD.....	1
2. STRELSTVO KOT ŠPORT	2
3. ČLANSTVO V DRUŠTVU	2
4. ŠPORTNO STRELSKO DRUŠTVO BURJA.....	3
4.1. Zgodovina ŠSD Burja.....	3
4.2. Tekmovanja in treningi ŠSD Burja.....	4
4.3. Sprejem novega člana v ŠSD Burja	4
4.4. Pravice in dolžnosti člana ŠSD Burja.....	5
5. DOVOLJENJE ZA POSEST OROŽJA IN OROŽNI LIST.....	6
5.1. Pogoji za izdajo orožne listine posamezniku.....	6
5.2 Hramba orožja – posameznik.....	6
6. OSNOVNA PRAVILA VARNEGA RAVNANJA S STRELNIM OROŽJEM.....	7-8
7. ZAKLJUČEK.....	8
8. VIRI.....	9

1. UVOD

Ocenjujejo, da je na svetu približno petindvajset milijonov ljudi, ki se ukvarjajo s streljanjem kot tekmovalnim športom. Od tega je samo v Sloveniji več kot 5.000 registriranih članov različnih športnih strelskih društev. Če upoštevamo še lovce, policijo in vojake, se število oseb, ki se na nek način ukvarjajo s streljanjem povzpne na več kot 40.000.

Športni strelci nismo agresivni ljudje, ki bi grozili z orožjem, se igrali vojno na streliščih ali kje drugje. Nasprotno: resen športni strellec v svojem orožju ne vidi drugega kot natančen inštrument, ki mu omogoča, da z neke določene razdalje izvrta luknjo v karton ali zdrobi leteči krožniček. To naj se ne bi dogajalo nikjer drugje, temveč natančno tam, kjer on to hoče.

Verjetno je v tem vsa privlačnost športnega streljanja. Človek razbije svoje naravne meje in pridobi sposobnost, da povzroči in vpliva na nekaj z desetih, petdesetih ali tristotih metrov. Pri tem mu ni več zadosti le območje, ki ga lahko doseže s svojimi rokami in nogami.

Potem pride trenutek, ko se želi pomeriti z drugimi. Skoraj ni športa pri katerem predstavljata telo in duh takšno celoto in enotnost, kot je to športno streljanje. Predpogoj za uspešnost v tem športu ni samo popolno obvladovanje mišic in čutil, ampak tudi delovanje duha. Tisti, ki niso sposobni koncentracije, komaj kdaj zadenejo. Hindujski in budistični menihi niso zastonj uvrstili lokostrelstva med predmete pri svojem poučevanju joge in duhovnih tehnik ter se ga učili dnevno. Glede nujno potrebne sposobnosti koncentracije se do danes ni nič spremenilo, le to, da lahko dosežemo enak učinek zaradi večje izbire orožja in na ta način zadevo še popestrimo.

Vendar niso samo tekmovanja in športni dosežki razlog zato, da se tako veliko ljudi navdušuje nad strelskim športom in preživlja redno velik del svojega prostega časa na strelišču. Morda so nekoč na nekem strelišču na letnem sejmu zadeli nekaj pavjih peres in ugotovili, da jim je to v veliko veselje. Veselje in zadovoljstvo so našli kasneje tudi na pravem strelišču in se začeli redno vračati nanj. Veliko jih je postalo strelskih mojstrov ali celo rekorderjev. Nič novega, vse to je svet že videl.

Ta priročnik je namenjen bodočim članom športnega strelskega društva Burja in je namenjen lažjemu razumevanju strelskega športa. Pridobili boste osnovne informacije o:

- društvu,
- poteku včlanitve,
- pogojih za pridobitev orožne listine,
- in kar je najpomembneje: seznanili se boste z osnovnimi pravili varnega rokovanja s strelnim orožjem.

2. STRELSTVO KOT ŠPORT

Strelstvo kot šport ima na prvi pogled potencialno negativen prizvok, ker gre za dejavnost, pri kateri se uporablja strelno orožje in strelivo. Zdi se, da služi za nadomestek vojaškim usposabljanjem, da je slepo črevo militarizma.

Mnogo ljudi tudi misli, da je za dober strel potrebna (predvsem) mirna roka in ostro oko – pa ni tako. Mnogi od njih so še posebej presenečeni, da se s tem športom ukvarjajo tudi ženske in da tukaj razlik med spoloma praktično ni. Pravzaprav je to šport, ki ima prav malo s prepričanjem širše javnosti in ljudi iz ulice.

To je eden od športov, ki ima dolgoletno tradicijo, a o njem veste zelo malo. Prepoznaven in priljubljen je predvsem navznoter (med tistimi, ki se s strelstvom ukvarjamo), navzven pa deluje skrivnostno in odtujeno.

3. ČLANSTVO V DRUŠTVU

Nihče, ki se želi ukvarjati redno s športnim streljanjem v Sloveniji se ne more izogniti članstvu v eni izmed strelskih organizacij ali združenj kot so Strelska zveza Slovenije, Slovenska zveza za praktično streljanje, Lokostrelska zveza Slovenije ali Lovska zveza Slovenije. Članstvo je predpogoj za sistematično ukvarjanje s strelskim športom in za sodelovanje na uradnih tekmovanjih na državni in mednarodni ravni.

Kdor pričakuje vzdušje divjega zahoda na strelišču bo razočaran. Prav tako ni sledi o kakšnem vojaškem ali policijskem vzdušju. Seveda ne smemo zanemariti discipline in varnostnih ukrepov, saj imamo opravka s strelnim orožjem, ki utegne biti celo življenjsko nevarno orodje. Vendar je prav športno streljanje ena izmed najvarnejših športnih zvrsti, saj poznamo le redke nesreče, večinoma z neznatnimi poškodbami. To si lahko razlagamo z veliko mero odgovornosti, ki jo premoremo strelci. V resnici je ukvarjanje z orožjem vzgojno in razlog, da športni strelci zagrešijo le malo kaznivih dejanj s športnim orožjem.

Naj omenimo še dva vidika športnega streljanja, čeprav morda ne sodita poleg: prikupno stran športa – druženje. Veliko ljudi se počuti še posebej dobro v skupnosti, kar je odločilno pri njihovem športnem udejstvovanju. To velja tudi za strelski šport. Mnogo strelskih društev in združenj lahko nudi veliko tudi na tem področju. Mnogo jih obstaja že več stoletij in so lahko skozi vsa ta leta ohranili del svojega zaklada, kot so: zastave, kraljevske ogrlice, pokale, slike, dokumente in ostale dragocenosti, ki bi bile v čast vsakemu muzeju. Pripadati takšni stari družini je izjemen občutek.

Druga stvar je, da prihajajo v strelsko društvo tudi posamezniki, ki si plačujejo sami stroške vadbe. Ni veliko športov, ki bi ustrezali tako družabnim kot samotarskim ljudem. Posameznik ima na razpolago lastno orožje, strelivo in tarče. Ko si nadene glušnik in zaropota njegovo orožje, mu ni treba skrbeti, da bo imel okoli sebe preveč družbe.

Vse skupaj lahko zveni malo čudno, vendar ni le slučaj, da smatramo strelce za individualiste. Strelci se ukvarjajo s svojim športom odmaknjeno, tudi njihova velika tekmovanja nimajo veliko gledalcev.

4. ŠPORTNO STRELSKO DRUŠTVO BURJA

4.1. Zgodovina ŠSD Burja

Začetki športnega strelskega društva Burja segajo v leto 1997.

ŠSD Burja je bilo najbolj aktivno leta 2002 z včlanitvijo v STRELSKO ZVEZO ZA PRAKTIČNO STRELJANJE (SZPS). S to včlanitvijo je društvo postalo polnovredni član s pravico tekmovanja in organiziranja tekmovanj v IPSC-ju (International Practical Shooting Confederation). Od takrat smo organizirali že sedem tekmovanj v IPSC-ju. Ker pa smo bili željni tekmovanj smo se istega leta včlanili še v POSAVSKO DOLENJSKO LIGO (PDL), ki je nekako druga liga v IPSC-ju. V tej ligi smo tudi pripravili štiri tekmovanja in imeli lepo udeležbo tekmovalcev. V PDL ligo smo se včlanili tudi z namenom učenja streljanja, saj je ta liga zelo primerna za začetnike.

Ker pa društvo, ki nima aktivnosti ne živi, smo se leta 2004 odločili povečati članstvo in aktivnosti. Tega leta se je članstvo povečalo na 31 članov in začelo se je novo obdobje. Pridobili smo si pravico do souporabe takratnega vojaškega strelišča na Mlakah pri Vipavi, ter tudi na njem postavljene zgradbe, katero smo uredili in prilagodili za potrebe društva in organizacije tekmovanj.

V letu 2004 smo pripravili tudi prvo tekmovanje PDL. 20. marca 2004 pa smo pripravili prvo tekmo, državno prvenstvo v IPSC tekmovanju. Nato smo vsako leto to le še stopnjevali vse do leta 2007 ko so se začela dela za pripravo NATO strelišča. Željni priprave tekem smo se združili s klubom KRS Ljubljana in pripravili tekmovanje na strelišču Javor pri Ljubljani. Organizirali smo tekmovanja v praktičnem streljanju (IPSC) s puško šibrenico ter pištolo in revolverjem. To smo nadaljevali tudi naslednja leta. Iz naših tekmovanj so tekmovalci odhajali vedno zadovoljni in veseli, kajti proge so bile vedno pripravljene na visokem nivoju.

Danes društvo vključuje preko petdeset članov, strelk in strelcev. Vedno smo pripravljeni v svoje vrste sprejeti ljubitelje strelnega orožja in športnega streljanja, ki bi se nam želeli pridružiti in delovati skladno z določili temeljnega akta društva.

Delo vodstva društva je namenjeno predvsem širitvi kulture varne uporabe strelnega orožja, ter omogočanju treningov in tekmovanj, druženja in ohranjanja pristnih tovariških odnosov med člani. Naša želja je, da bi se člani vedno z veseljem srečevali, tako na treningih in tekmovanjih, kot ostalih srečanjih.

4.2. Tekmovanja in treningi ŠSD Burja

Za potrebe treninga in društvenih tekmovanj v natančnem streljanju uporabljamo civilno strelišče Podkuk nad Lokavcem, ki nam omogoča streljanje na razdalje do 150 metrov. Treningi so možni po predhodnem dogovoru z lastnikom strelišča g. Batič Jožetom.

Apeliramo na vse člane, da bi to izkoristili in se treningov in klubskih tekmovanj udeleževali v čim večjem številu.

Za klubsko prvenstvo se izvaja streljane v sledečih disciplinah:

Orožje	Razdalja (metri)	Merki (mehanski)	Merki (optika)
pištola ali revolver (7,62 mm - 45 ACP)	15	×	
	25	×	
puška mali kaliber (22 lr)	50	×	×
puška (velik kaliber)	100	×	×

4.3. Sprejem novega člana v ŠSD Burja

Športno strelsko društvo Burja je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki se združujejo zaradi skupno določenih interesov opredeljenih v statutu društva in v skladu z zakonom o društvih.

Ti interesi so predvsem strelstvo kot šport in druženje. Namen društva je uveljavljanje in pospeševanje športnih aktivnosti z združevanjem ljubiteljskega športa, pridobitvijo (gradnjo, nakupom, najemom, itd) športnih objektov, organiziranjem vaj in tekmovanj ter opravljanjem storitev v tej zvezi.

Član kluba je lahko državljan Republike Slovenije, ki sprejema statut društva. Oseba, ki se želi včlaniti, to pismeno sporoči predsedniku kluba v obliki prošnje in poda izjavo, da sprejema obveznosti, določene v statutu. O sprejemu odloča predsednik društva. Če se v društvo včlani mladoletna oseba (pred dopolnjenim 18 letom), podpiše pristopno izjavo njegov zakoniti zastopnik, ki ga tudi zastopa v organih društva.

Član društva je lahko tudi tujec, če ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji in če se utemeljeno sklepa, da bo njegovo delovanje skladno z nameni in načeli društva.

Na internetni strani ŠSD Burja (<http://www.ssd-burja.si/>) se nahaja vloga za včlanitev. S podpisom te vloge podate prošnjo za včlanitev v ŠSD Burja. Sprejemu novega člana se obravnava na rednih sestankih upravnega odbora.

Članarino za tekoče leto potrdi Občni zbor, ki se praviloma sestane enkrat letno in se ga lahko udeležijo vsi člani ŠSD Burja, ki imajo poravnane obveznosti do društva.

4.4. Pravice in dolžnosti člana ŠSD Burja

Pravice članov so:

- da volijo in so izvoljeni v organe društva,
- da sodelujejo pri delu in soodločajo v organih društva,
- da uporabljajo skupne dosežke in rezultate delovanja društva pri svojem delu,
- da uresničujejo svoje osebne interese na področju dejavnosti društva,
- da so seznanjeni s programom in poslovanjem društva ter njegovim finančno materialnim poslovanjem.

Dolžnosti članov so:

- da spoštujejo statut in druge akte in sklepe društva,
- da aktivno sodelujejo in s svojim delom prispevajo k uresničevanju ciljev in nalog društva,
- da redno plačujejo članarino v višini, ki jo določi občni zbor društva,
- da dajejo društvu informacije, ki so potrebne za izvajanje skupnih dogovorjenih nalog,
- da prenašajo svoje izkušnje in znanje na mlajše člane društva,
- da varujejo ugled društva.

Člani ŠSD Burja, ki na strelskih tekmovanjih v Sloveniji ali tujini zastopajo društvene barve, so upravičeni do vračila startnine oziroma pristopnine.

Pogoj za vračilo so:

1. da ima opravljene vse obveznosti do društva,
2. na tekmovanjih zastopa ŠSD Burja,
3. ter pridobi dokazilo o plačilu startnine oziroma pristopnine.

5. DOVOLJENJE ZA POSEST OROŽJA IN OROŽNI LIST

Za športne strelce sta pomembna predvsem dovoljenje za posest športnega orožja in orožni list za športno orožje. Nobena od teh listin športnemu strelcu ne dovoljuje, da bi orožje nosil pripravljeno za uporabo na javnih krajih, pač pa ga sme do strelišča le prenašati zaprtega v embalaži. Orožni list velja deset let, dovoljenje za posest pa je načeloma trajna orožna listina.

5.1. Pogoji za izdajo orožne listine posamezniku

Posamezniku se izda orožna listina za orožje kategorij B in C ter za orožje iz 1. do 5. točke kategorije D v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz orožne listine in ob upoštevanju pogojev iz tega člena.

Pristojni organ izda posamezniku dovoljenje za nabavo orožja, dovoljenje za nabavo streliva, orožni list in dovoljenje za posest orožja, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da je dopolnil 18 let,
2. da ni zadržkov javnega reda,
3. da je zanesljiv,
4. da ima upravičen razlog za izdajo orožne listine,
5. da ima opravljen zdravniški pregled,
6. da je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem

5.2 Hramba orožja – posameznik

Posameznik mora orožje, ki ga ima v posesti, hraniti tako, da ne pride v roke neupravičeni osebi.

Orožje se mora hraniti zaklenjeno in sicer ločeno od streliva, razen če sta orožje in strelivo shranjena v ognjevarni omari, sefu ali v posebej zavarovanem prostoru.

Posameznik, ki zbira orožje in v zbirki poseduje tudi orožje iz kategorije A, ki ga je dovoljeno zbirati, mora omogočiti policistu, da preveri kako hrani orožje. Minister, pristojen za notranje zadeve predpiše podroben način in vsebino preverjanja hrambe orožja.

Posameznik, ki zbira orožje po določbah tega zakona, ga mora hraniti v posebej za to določenem prostoru, ki je tehnično varovan in v zaklenjeni vitrini ali sefu.

- <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200523&stevilka=777>

- http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/civilno_orozje_in_eksplozivi/civilno_orozje/

6. OSNOVNA PRAVILA VARNEGA RAVNANJA S STRELNIM OROŽJEM

Če upoštevamo prvo in osnovno pravilo varnega ravnanja: vsako strelno orožje je vedno napolnjeno, lahko iz njega logično izpeljemo vse ostalo. Drugo pravilo bi tako lahko bilo: če orožje ni napolnjeno velja Prvo pravilo, kar pomeni da z vsakim strelnim orožjem vedno ravnamo, kakor da je napolnjeno.

Nikoli ne pozabite, da je strelno orožje potencialno nevarno in lahko v trenutku nepazljivosti ali malomarnosti povzroči hude rane ali smrt. Nikoli ne verjemite na besedo, da je neko orožje prazno, dokler se v slednje sami ne prepričate.

Varno ravnanje naj vam pride v podzavest, tako da postane avtomatično. Tudi ko ste se sami prepričali, da je orožje izpraznjeno, ravnajte z njim, kot da je še zmeraj napolnjeno!

1. **Orožje imejte vedno obrnjeno v varno smer.** Ko izbirate varno smer, upoštevajte, da se lahko krogla ali njeni deli odbijejo od zadetega predmeta, lahko pa tudi prebije stene, strop ali okna. Z orožjem- tudi praznim, nikoli ne merite v nekoga ali nekaj, v kar ne nameravate ustreliti!
2. **Prst držite izven branika orožja – stran od sprožilca, vse dokler se ne odločite za sproženje.** Le, če imate prst izven dosega sprožilca ves čas, razen ko nanj pritiskate, ste lahko prepričani, da ne bo prišlo do nenamerne strela/sprožitve. Posebno pomembno je, da je prst izven branika sprožilca med odpravljanjem zastojev in polnjenjem oziroma menjavo streliva.
3. **Kadarkoli in vedno, ko vzamete orožje v roke se prepričajte ali je napolnjeno**
4. (orožje imejte pri tem ves čas obrnjeno v varno smer, prst izven branika). Če niste prepričani, kako se zaklep pravilno odpre, ne ravnajte z orožjem. O pravilnem ravnanju naj vas pouči izkušen strelec ali pa si oglejte navodila za uporabo orožja.
5. **Streljajte le z orožjem, ki ga znate uporabljati. Ne uporabljajte orožja katrega** upravljanja in delovanja ne poznate dobro, ali o katerem niste prepričani, da deluje varno in zanesljivo. Podrobno preberite navodila za uporabo ali poprosite za razlago strelca, ki orožje dobro pozna.
6. **Vedno bodite prepričani o tarči, kaj je pred in kaj za njo.** Vedite, da lahko krogla leti tudi več kilometrov daleč, zato še preden sprožite pomislite, kaj bi lahko zadela. Pred strelom se prepričajte v kaj streljate in o varnostnem nasipu (barikadi) za tarčo. Kaj boste zadeli, če svojo tarčo zgrešite? Ne streljajte v skale ali druge trde površine, niti v vodno gladino, saj lahko pride do odboja krogel.
7. **Uporabljajte le strelivo, ki je orožju namenjeno.** Uporabljajte samo strelivo, ki ga za določeno orožje predpiše proizvajalec. Strelivo mora ustrezati orožju: oznaka streliva je običajno odtisnjena na cevi ali zaklepu orožja – ujemati se mora z oznakami na nabojih. Če orožje uspete napolniti z nekim nabojem, še ne pomeni, da ga lahko varno izstrelite! Sproženje enega samega napačnega naboja lahko uniči orožje in povzroči hude poškodbe ali smrt. Poškodovano ali deformirano strelivo ne sodi v orožje. Oznake kot +P, +P+ pomenijo močnejšo polnitev, orožje ji mora biti prirejeno!
8. **Preden z orožjem začnete streljati, se prepričajte, da je funkcionalno** in da v cevi ni umazanije ali tujkov. Preverite ali je orožje brezhibno, ali delujejo vsi varnostni mehanizmi (varovalka, prekinjevalo, blokada udarne igle...). Vsaka ovira v cevi, ki bi krogli preprečila prosto gibanje, tudi višek maziva, povzroči nevarno naraščanje pritiskov v cevi, kar lahko privede do nevarnih poškodb ali smrti strelca in drugih osem v bližini.

9. **Zaščita vida in sluha je obvezna**, če streljate ali če ste v bližini strelcev. Izpostavljenost hrupu strelcev brez ustrezne zaščite, povzroči trajne poškodbe sluha. Zaščitna očala varujejo pred poškodbami zaradi letečih tulcev, delcev krogel, odbitih drobcev, ostankov smodnika in smodniških plinov. Uporaba zaščitnih očal je priporočljiva tudi, ko orožje razstavljate ali čistite (vzmeti, kemikalije)
10. **Nikoli ne uporabljajte orožja, če ste pod vplivom alkohola ali drugih drog.** Uporaba in rokovanje z orožjem zahtevata od človeka popolno zbranost. Če ste pod vplivom kakršnegakoli opojnega sredstva ne poskušajte rokovati z orožje, saj se refleksi upočasnijo, že trenutek zmanjšane prištevnosti pa je lahko smrtno nevaren tako za vas, kot za vse prisotne.
11. **Orožje shranjujte vedno prazno, na primernem mestu**, varno pred dostopom otrok in nepooblaščenih oseb. Po končanem streljanju orožje takoj izpraznite, pred morebitnim razstavljanjem ali čiščenju pa se ponovno prepričajte, da je prazno. Zapomnite si, da je varnost uporabe strelnega orožja odvisna od poučenosti in izurjenosti strelca.

Orožje je nevarno, le če je nevaren njegov uporabnik.

7. ZAKLJUČEK

Marsikateri nov član, ki bi rad končno streljal, se prestraši, ko pomisli, da ga bodo na strelišču oblekli v uniformo, strelski poveljnik pa mu bo dal strogo povelje. Tega se mu seveda ni treba bati. Nasprotno, poizkušali mu bomo pojasniti kakšno je orožje, pokazati nekaj osnovnih strelskih prijemov in pokazati tarčo. To je vse. Vse ostalo prepustimo njemu.

Če želi streljati, ker ga to veseli, potem naj. Če želi postati prvak, potem mora pridno vaditi. Če potrebuje pomoč – smo mu strelci vedno na razpolago.

8. VIRI

- Nameri in zadeni: osnove lovskega in športnega streljanja, avtor: Anton Kovačič, Rok Štupar
- Preizkus znanja o ravnanju z orožjem – literatura za usposabljanje, avtor: Rok Štupar
- Statut športnega strelskega društva Burja
- Spletna stran športnega strelskega društva Burja
<http://www.ssd-burja.si/>
- Zakon o orožju (uradno prečiščeno besedilo)
<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200523&stevilka=777>
- Spletna stran ministrstva za notranje zadeve: Civilno orožje
http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/civilno_orozje_in_eksplozivi/civilno_orozje/